|| ॐ ||

‘स्व’-रूपवर्धिनी कार्यवृत्त

एप्रिल २०२३

२२/१, मंगळवार पेठ, पारगे चौक, पुणे – ४११ ०११.

(कार्यालय दूरध्वनी) : २६१२१७०४ भ्रमणध्वनी : ९०११३८६३८६

Email : wardhinee@gmail.com

Website : http://www.swaroopwardhinee.org

१४ एप्रिल

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती

विनम्र अभिवादन

भीमराया घे तुझ्या या लेकरांची वंदना !
आज घे ओथंबलेल्या अंतरांची वंदना !
दुमदुमे ‘जय भीम’ची
गर्जना चोहीकडे
सारखा जावे तिथे
हा तुझा डंकाच झडे
घे, आता घे, राहिलेल्या संगरांची वंदना !
कोणते आकाश हे ?
तू आम्हा नेले कुठे ?
तू दिलेले पंख हे
पिंजरे गेले कुठे ?
या भराऱ्या आमुच्या..ही पाखरांची वंदना !
कालचे सारे मुके
आज बोलू लागले
अन् तुझ्या सत्यासवे
शब्द तोलू लागले
हे वसंता, घे मनांच्या मेहरांची वंदना !
एक आम्ही जाणतो
आमची तू माऊली
एवढे आहे खरे
आमची तू सावली
घे आम्ही त्यांना दिलेल्या उत्तरांची वंदना !

वर्षारंभ उपासना

चैत्र शुद्ध प्रतिपदा, गुढीपाडवा वर्षारंभाच्या दिवशी दरवर्षी सकाळी ६ वाजता ओंकारेश्वर मंदिरात सर्व कार्यकर्ते सामुहिक उपासनेसाठी उपस्थित असतात. यावर्षी दि. २३ मार्चला गायत्री मंत्राच्या सामुहिक स्वरांनी ओंकारेश्वराचा गाभारा भारून गेला. उपासनेनंतर वर्धिनीचे कार्याध्यक्ष डॉ. संजय तांबट व राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे पश्चिम महाराष्ट्र प्रांत सहसेवा शिक्षण प्रमुख श्री. महेश करपे यांनी वर्धिनीच्या कार्यकर्त्यांना मार्गदर्शन केले.

डॉ. संजय तांबट सरांनी नवीन संवत्सराच्या सर्वांना शुभेच्छा देऊन वर्धिनीच्या स्थापनेमागे असणाऱ्या कै. किशाभाऊंच्या उद्देशांना उजाळा दिला. ते म्हणाले, 'कै. किशाभाऊंनी स्वामी विवेकानंद, मा. डॉ. हेडगेवार यांच्या विचारांचा आदर्श घेऊन काम सुरू केले. वर्धिनीतल्या प्रत्येक वर्धकाने, कार्यकर्त्याने स्वतःच्या क्षमता आणि गुणांचा विकास करताना सतत विकसित आणि अर्पित होण्याचा विचार मनात घेऊन कार्यरत राहिले पाहिजे. यामध्ये आपल्या समाजाचा परिणामतः देशाचा विकास हा उद्देश कधीही विसरता कामा नये.'

श्री. महेश करपे यांनी देशाच्या स्वातंत्र्यप्राप्तीच्या अमृतमहोत्सवी वर्षातील उपक्रमांचा, देशातील परिस्थितीचा उहापोह करून पुढील १०० वर्षांकडे बघताना त्यातील आपल्यासारख्या सामान्य कार्यकर्त्यांचे योगदान कसे असावे हे स्पष्ट केले. ते म्हणाले, 'कै. किशाभाऊंनी स्वतःच्या अनुभवातून, प्रेरणेतून व कार्यमग्नतेतून सतत कार्यरत राहण्यासाठी दिलेला मंत्र व सांगितलेले तंत्र आपण कायम स्मरणात ठेवले पाहिजे. संघटनेचे, संस्थेचे काम योग्य पद्धतीने व्हावे यासाठी पुढील गोष्टींचा आग्रह धरला पाहिजे.

- कार्याचा विस्तार – समाजातील प्रश्नांचा अभ्यास करून, त्यांची गरज ओळखून आपल्या कामातून हे प्रश्न कसे सुटतील याचा विचार करून आपण काम वाढवले पाहिजे.
- हे काम वाढवताना जोडलेले कार्यकर्ते गुणवत्ता असलेले असावेत. कामाची गुणवत्ता वाढावी म्हणून कार्यकर्त्यांचे सतत प्रशिक्षण व्हायला हवे.
- समाजात होणारे परिवर्तनही काम करताना लक्षात घेतले पाहिजे. समाजातील समरसता, पर्यावरणाबद्दलची जागरुकता व बदलत चाललेली कुटुंबपद्धती यांचा विचार केला पाहिजे.
- आपल्या कामातून समाजात कायमच सकारात्मक विचार, भावना पोहोचवल्या जात आहेत याचे भान असले पाहिजे आणि हे काम आपण एकट्यानेच करण्यापेक्षा समाजातील सर्व सज्जनशक्तींना यात सहभागी करून घेतले पाहिजे.

शाखा विभाग

◆ **विज्ञान दिन** – दरवर्षीप्रमाणे याही वर्षी विज्ञान दिन विविध उपक्रमांनी साजरा झाला. धर्मवीर शंभूराजे शाखेत सर्व वर्धकांचे गट पाडून "Newton's Cradle, Periscope, DC Motor, Hydraulic Elevator" अशा विषयांवर तर क्रांतीज्योती सावित्री शाखेत ध्वनी, ज्वालामुखी, घनता या विषयांवर प्रकल्प सादरीकरण करण्यात आले. स्वामी दयानंद सरस्वती शाखेत दि. ४ मार्चला

विज्ञान प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात आले. भगिनी निवेदिता शाखेत 'विज्ञानातील संज्ञा' या विषयावर योगेश तांबट व रविराज पाटील यांनी वर्धिकांना विविध प्रयोगांची प्रात्यक्षिके दाखवली. दि. २८ फेब्रुवारीला विवेकानंद शाखेने आगरकर संस्थेमधील विज्ञान प्रदर्शनाला भेट दिली.

याशिवाय शाखा विभाग केंद्रीय विज्ञान दिन स्पर्धा दि. १२ मार्चला स्वामी ब्रह्मानंद शाखा, हिंगणे येथे आयोजित करण्यात आली. स्पर्धेसाठी ५ वी ते ७ वी आणि ८ वी ते ९ वी अशा दोन गटात शाखांनी निवडक प्रकल्प सादर केले.

◆ **अभ्यास विषयक सत्रांचे आयोजन –** उत्कृष्ट शाखा चषक अंतर्गत मार्च महिन्यात शाखाशः अभ्यास विषयक सत्र/कार्यशाळा घेण्यात आल्या. यामध्ये मुख्यतः वार्षिक परीक्षेच्या दृष्टीने आवश्यक असणाऱ्या अभ्यास कौशल्यांचे प्रशिक्षण आणि नियोजन यासाठी मुलांना मदत व्हावी म्हणून सत्रांचे आयोजन करण्यात आले.

शाखा	दिनांक	विषय	वक्ते
स्वामी दयानंद सरस्वती शाखा	११ मार्च	भाषिक कौशल्ये	श्री. रोनक खाटेर
स्वामी विवेकानंद शाखा	११ मार्च	अभ्यास कौशल्ये	श्री. मंदार पायगुडे
स्वामी अभेदानंद शाखा	११ मार्च	प्रश्नमंजुषा	श्री. सचिन सनगरे
भगिनी निवेदिता शाखा	१६ मार्च	अभ्यास नियोजन	श्री. अरविंद केळकर
स्वामी ब्रह्मानंद शाखा	१८ मार्च	स्व-अभ्यास	श्री. विशाल हंपल्ले
क्रांतीज्योती सावित्री शाखा	१८ मार्च	अभ्यास कौशल्ये	कु. प्राजक्ता कांबळे
राजर्षी शाहू शाखा	१९ मार्च	पेपर कसा लिहावा ?	सौ. अमिता आंबेकर
स्वामी श्रद्धानंद शाखा	१९ मार्च	परीक्षेची पूर्वतयारी	कु. सिद्धेश बलवार

◆ **वार्षिक परीक्षा –** अभ्यास सत्र, वैयक्तिक नियोजन आणि शाखांनी आयोजित केलेल्या अभ्यास यज्ञ यातून वार्षिक परीक्षेसाठी वर्धक-वर्धिका सज्ज झाले. दरवर्षीप्रमाणे शालेय परीक्षांची पूर्वतयारी म्हणून मार्च महिन्याच्या शेवटी शाखांवर अभ्यासाचे वातावरण तयार होण्यासाठी इंग्रजी, गणित, विज्ञान, इतिहास, भूगोल, मराठी या सर्व विषयांच्या वार्षिक परीक्षा घेण्यात आल्या. परीक्षेसाठी तज्ज्ञ शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली पेपर काढणे, प्रत्यक्ष परीक्षा घेणे, उत्तरपत्रिका तपासणे आणि आवश्यक त्या सुधारणा वर्धक-वर्धिकांना सुचवणे अशा टप्प्यांवर सर्व कामे शाखेच्या युवा गटाने अतिशय उत्साहाने केली.

◆ **पालक सभा –** वार्षिक परीक्षेच्या दृष्टीने पालकांची भूमिका, घरातील वातावरण आणि शाखाकामाचा आढावा पालकांना देण्यासाठी पालकसभांचे आयोजन करण्यात आले. दि. २४ फेब्रुवारीला शंभूराजे शाखेच्या जवळपास ४६ पालकांच्या उपस्थितीत श्री. सुरेश पवार यांनी पालकसभा घेतली. दि. २८ मार्चला शिवतेज नगर येथील अभ्यासिकेची पालकसभा सौ. मेघा नगरे व सौ. वनिता जगताप यांनी घेतली. मेघाताईंनी अभ्यास नियोजन तर वनिताताईंनी बचतगट या विषयावर पालकांशी संवाद साधला. दि. ४ मार्चला झालेल्या योगानंद शाखेच्या पालकसभेत 'परीक्षेची पूर्वतयारी' या विषयावर श्री. यश दूधभाते यांनी पालकांशी संवाद साधला. भगिनी निवेदिता शाखेच्या पालकसभेत शाखेचे महत्त्व, अभ्यास नियोजन, परीक्षा काळात मुलींशी कसे वागावे या विषयावर कु. समृद्धी यादव हिने चर्चासत्र घेतले. शाखा विभाग प्रमुख श्री. शुभम जगताप याने दि. ५ मार्चला स्वामी श्रद्धानंद शाखेत शाखा कामाचा आढावा आणि आगामी उपक्रमांची माहिती उपस्थित पालकांना दिली. स्वामी ब्रह्मानंद शाखेत दि. २० मार्चला श्री. अमोल उंदरे यांनी वार्षिक परीक्षेच्या दृष्टीने अभ्यासाचे नियोजन या विषयावर पालकांशी संवाद साधला.

◆ **भगिनी निवेदिता शाखा –** होळीनिमित्त पायल ताईने होळीचे महत्त्व सांगून प्रत्येक मुलीला आपल्यातल्या वाईट गोष्टींची यादी तयार करून ती होळीत जाळून टाकण्यास सांगितली. याशिवाय महिला दिन, धुलीवंदन, रंगपंचमी हे सण शाखेत साजरे करण्यात आले.

◆ **क्रांतीज्योती सावित्री शाखा –** दि. २७ फेब्रुवारीला 'राज्य भाषा दिना'निमित्त वर्धिकांनी पूर्वतयारी करून विषय मांडणी केली. दि. १७ मार्चला शाखेत शारीरिक चाचणी घेण्यात आली.

◆ **स्वामी श्रद्धानंद शाखा –** फेब्रुवारी महिन्यात लेखक शिवाजी सावंत लिखित 'छावा' पुस्तक परिचय, स्वा. सावरकर यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त त्यांच्या कार्याची माहिती, राज्य भाषा दिनानिमित्त रोजच्या वापरातील इंग्रजी शब्दांऐवजी मराठी शब्दांच्या वापराची सवय, 'आपली संस्कृती आणि आपली परंपरा' या विषयावर श्री. तुषार मुढे तर गणित या विषयावर सौ. दीप्ती डोळे यांचे सत्र असे अनेक उपक्रम घेण्यात आले. दि. २१ मार्चला 'क्षणभर गप्पा' कार्यक्रमात कु. ऋतुजा नराल हिने इतिहास व भूगोल या विषयांचा अभ्यास कसा करावा यावर मुलांशी संवाद साधला.

◆ **समर्थ रामकृष्ण शाखा –** होळी पौर्णिमेनिमित्त घरचा नैवेद्य होळीत न टाकता प्रत्येक वर्धकाने घरून किमान दोन पोळ्या आणल्या व ते सर्व पदार्थ गरजूंना देण्यात आले.

◆ **स्वामी अभेदानंद शाखा –** शाखेत 'वेड इतिहासाचे' उपक्रमांतर्गत शिवरायांच्या जीवनावर आधारित प्रश्नमंजुषा स्पर्धा घेण्यात आली.

◆ **स्वामी दयानंद सरस्वती शाखा –** दि. ५ मार्चला शाखेने कचरा वर्गीकरण केंद्र, अप्पर डेपो येथे भेट दिली. केंद्राचे प्रमुख श्री. तुषार राख यांनी वर्धकांना हा प्रकल्प समजावून सांगितला. कचरा वर्गीकरणाचे महत्त्व वर्धकांच्या लक्षात आले.

महिला विभाग

◆ **बचत गट –** यावर्षी महिला दिनानिमित्त भागश: कार्यक्रम झाले.

१. कर्वेनगर भागाचा कार्यक्रम पं. दीनदयाळ उपाध्याय विद्यालय येथे दि. ८ मार्च रोजी झाला. वर्धिनीच्या कार्यकर्त्या सौ. लताताई सत्तूर यांनी महिलांना ॲनिमियाबद्दलची शास्त्रीय माहिती दिली. तो टाळण्यासाठी आपला आहार कसा असावा, रोजच्या नाष्ट्याचे महत्त्व ताईंनी सांगितले. ७० महिला उपस्थित होत्या.

२. दि. १० मार्चला पांडवनगर भागातील महिलांचे एकत्रीकरण रामदास स्वामी माध्यमिक विद्यालय येथे झाले. अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीचे श्री. गजानन बिराजदार व श्री. विवेक सांबरे यांनी प्रात्यक्षिकांच्या सादरीकरणातून शास्त्रीय माहिती देत अंधश्रद्धेला बळी पडू नका असे आवाहन केले. या कार्यक्रमाला ४० महिला उपस्थित होत्या.

३. दि. १५ मार्चला बिबेवाडी भागाच्या कार्यक्रम गोपीनाथ मुंडे सभागृहात झाला. राष्ट्रसेविका समितीच्या पुणे महानगराच्या सह बौद्धिक प्रमुख सौ. शर्वरी आपटे यांनी 'माझी सामाजिक बांधिलकी' हा विषय मांडताना समितीच्या संस्थापिका वंदनीय मावशी, बीजमाता राहीबाई पोरे, अनाथांची माता सिंधुताई सपकाळ यांच्या जीवनातील प्रसंग सांगितले. त्या म्हणाल्या, 'समाजाबरोबर देशाचाही विचार केला पाहिजे. प्रत्येकाने आपली भाषा, वेशभूषा, संस्कृती पूरक विचारांचा आग्रह धरला पाहिजे. देशविरोधी कामाला विरोध केला पाहिजे. यासाठी एकत्र येण्याची आवश्यकता आहे.' या कार्यक्रमाला ७५ महिला उपस्थित होत्या.

४.वर्धिनी परिसरातील बचत गटातील महिलांचे एकत्रीकरण दि. २० मार्चला झाले. राष्ट्रसेविका समितीच्या पुणे महानगराच्या संचालिका सौ. मीनाताई कानडे यांनी मार्गदर्शन केले. त्या म्हणाल्या, 'आपल्याला नैसर्गिकपणे मिळालेल्या शक्तींचा वापर आपण वेळोवेळी केला पाहिजे. आपल्या देवाधिकांच्या गोष्टींमधून हेच लक्षात येते की संकट काळी समाजाचा त्रास दूर करण्यासाठी देवी शक्ती उभी राहिली. शंकर-पार्वती–

गणपती-कार्तिकेय या देवाच्या कुटुंबातून प्रत्येक जण समाजाचे दुःख हरण्यासाठी पुढे झाला. पार्वती देवीच्या मातृशक्तीमुळे हे शक्य झाले. हाच आदर्श पुढे ठेवून आपण आपली पुढची पिढी घडवली पाहिजे ज्यामुळे आपला समाज देश प्रगतीपथावर जाईल.' या कार्यक्रमाला १३० महिला उपस्थित होत्या.

यशस्विता का राज

जीवन आव्हानयुक्त असणं चांगलं कारण आव्हानांचा स्वीकार करून त्याचा यशस्वी सामना करून आपल्या जीवनाचा अपेक्षित असा विकास झालेला पाहण्यातील आनंद वेगळाच असतो. ह्याचे जिवंत उदाहरण म्हणजे **विराज**. घरची परिस्थिती बिकट म्हणून नोकरीच्या शोधात गाव सोडून मुंबईमध्ये आला. विषम परिस्थितीत झगडण्याचा संकल्प करत एका लहान दवाखान्यात काम करू लागला. अशातच विराजच्या मावशीने त्याला 'स्व'-रूपवर्धिनी मध्ये सुरु असलेल्या रुग्ण सहाय्यक वर्गाबद्दल माहिती दिली. कोर्सला प्रवेश घेण्यासाठी विराज मुंबई सोडून पुण्यात आला आणि त्याने वर्गाला प्रवेश घेतला खरा पण अडथळे काही त्याची पाठ सोडत नव्हते. प्रवेश घेतल्यावर विराजसमोर मोठा प्रश्न उभा राहिला राहायचं कुठे आणि जेवायचं कसं? त्याने हिम्मत सोडली नाही काही मित्रांच्या ओळखीने त्याला पिंपरी येथे राहण्याची जागा मिळाली आणि एका क्लिनिकमध्ये नोकरी.

रुग्ण सहाय्यक वर्गात विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासाबरोबर सर्वांगीण विकासावर जास्तीत जास्त लक्ष दिले जाते. वेगवेगळ्या विषयावर मार्गदर्शन केले जाते. व्याख्याते बोलविले जातात. तज्ज्ञ डॉक्टरांच्या मार्गदर्शनाखाली आरोग्य शिबिर घेतले जाते, पथनाटच्याद्वारे समाजप्रबोधन अशा उपक्रमांमधून नैतिक आणि सामाजिक मूल्ये रुजवली जातात. त्यामुळे विराजमध्ये कमालीचा बदल झाला. खूप मेहनती, हुशार, असल्यामुळे त्याने अथक प्रयत्नांनी नर्सिंग वर्ग पूर्ण केला. वर्ग पूर्ण केल्यामुळे त्याला पिंपरी येथील कामत हॉस्पिटलमध्ये चांगल्या पगाराची नोकरी मिळाली. विराजचे शिक्षण बारावीपर्यंत झाले होते, आपण नर्सिंग क्षेत्रात पुढील शिक्षण घ्यावे अशी इच्छा त्याच्या मनात निर्माण झाली. वर्धिनींने त्याच्या या संकल्पाला दहा हजार रुपये मदत देऊन प्रोत्साहन दिले. त्याला G.N.M. ला प्रवेश मिळाला. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या योजनेतून शिष्यवृत्ती मिळाली. त्याने G.N.M. सुद्धा यशस्वीरित्या पूर्ण केले. आज विराज मोशी येथील सर्वज्ञ हॉस्पिटलमध्ये नोकरी करत आहे.

आपली यशाची वाटचाल सुरु असताना त्याने आपल्या लहान भावाला B.Sc. करण्यासाठी बंगलोरला पाठवले. त्याला मिळणाऱ्या पगारातून तो भावाचे शिक्षण पूर्ण करीत आहे. विराज अभिमानाने सांगतो की जेव्हा माझ्या पाठीशी कोणीही नव्हते त्यावेळेस वर्धिनीने मला आधार दिला, शिक्षणाच्या वाटा खुल्या करून दिल्या. मी शिकलो आणि आता माझा लहान भाऊही शिकू शकतोय. माझ्यावर थोडी घरची जबाबदारी आहे पण ज्या वर्धिनीच्या आधारामुळे आमच्या घरची परिस्थिती बदलली त्या वर्धिनीसाठी मलासुद्धा काहीतरी करायचे आहे आणि मी नक्की करेन.

- शब्दांकन :
सुनीता गंगावणे

क्षण अभिमानाचा... महिला सन्मानाचा...

◆ सामाजिक कार्यात भरीव योगदान देणाऱ्या स्त्री कार्यकर्त्यांच्या प्रयत्नांची विशेष दखल घेऊन ८ मार्च – जागतिक महिला दिनानिमित्त रोटरी क्लब ऑफ पुणे युनिर्व्हसिटीने बचत गटाच्या संघटिका **सौ. वनिता जगताप** व रुग्ण सहाय्यक वर्ग, मालेच्या शिक्षिका **सौ. दुर्गा केणी** यांना रोटरी डिस्ट्रिक्ट ३१३१ च्या डिस्ट्रिक्ट फर्स्ट लेडी डॉ. हेमाजी परमार यांच्या हस्ते **उल्लेखनीय सेवा पुरस्कार** देऊन सन्मानित करण्यात आले.

◆ मध्यवर्ती ज्येष्ठ नागरिक संघटना व आनंदी ज्येष्ठ नागरिक संघ संयुक्त सहकार्याने चऱ्होली प्रकल्पाच्या कार्यकर्त्या **सौ. चारुता कडुरकर** यांच्या वृद्ध सेवा कामाचे कौतुक महिला दिनानिमित्त सौ. मेधाताई कुलकर्णी यांच्या हस्ते पुरस्कार देऊन करण्यात आले.

या सर्व महिला कार्यकर्त्यांचे अभिनंदन!

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र

२३ मार्च शहीद दिनानिमित्त विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या प्रसंगी प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून
प्रा. डॉ. श्री. गणेश राऊत (लेखक, प्राध्यापक) आणि श्री. सागर मुळीक (राज्यसेवा २०२१ – ८९ वी रँक) उपस्थित होते. मार्गदर्शन करताना शहीद झालेल्यांचे बलिदान स्मरत संयुक्त पूर्व परीक्षा तयारी, वेळेचे नियोजन, परीक्षेला सामोरे जाताना अशा अनेक महत्त्वाच्या विषयांवर त्यांनी प्रेरणादायी संवाद साधला.

समुपदेशन विभाग

दि. ८ मार्चला सेनापती बापट माध्यमिक विद्यालय, माले या शाळेत इयत्ता नववीच्या विद्यार्थ्यांसाठी 'ओळख स्पर्शाची' या विषयावर तर दि. १४ मार्चला 'करीयरची वाट निवडताना' या विषयावर सौ. मेघाताई नगरे यांनी सत्र घेतले. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांच्या मनात विषयाचे नाव ऐकताच अनेक प्रश्न निर्माण झाले. सत्रात रंगत भरत, मुलांना बोलतं करत ताईंनी मुलांच्या मनातील सर्व प्रश्नांची समाधानकारक उत्तरे दिली.

दि. १४ मार्चला याच शाळेतील इयत्ता आठवीच्या वर्गावर 'दिनचर्या' हा विषय मांडताना मेघाताईंनी आपली दिनचर्या कशी असावी, दिवसाचे वेळापत्रक, चांगल्या सवयी, दररोजच्या व्यायामाचे महत्त्व अशा अनेक महत्त्वाच्या विषयांवर मुलांशी संवाद साधला.

वर्धिनीच्या सर्व विभागातील कार्यकर्त्यांसाठी 'समन्वय' या विषयावरील सत्र श्री. शिरीष पटवर्धन यांनी घेतले. सत्रात खालील मुद्दे मांडण्यात आले –

◆ छोट्याशा एकत्रीकरणातून एकमेकांचे विचार कळतात.

◆ काम करणारी प्रत्येक व्यक्ती महत्त्वाची असते. सगळ्यांनी मिळून केलेले काम मांडले जाते तेव्हा त्या कामाची भव्यता दिसते.

◆ काम करताना सहजता असली पाहिजे.

◆ प्रत्येकाने स्वतःच्या कामाइतकेच महत्त्व इतरांच्या कामाला सुद्धा दिले पाहिजे.

◆ आपला विभाग सोडून इतर विभागातील कार्यकर्त्यांशी संवाद वाढवला पाहिजे, एकमेकांना मदत केली पाहिजे.

◆ काम करताना एकमेकांवरचा विश्वास हा खूप महत्त्वाचा आहे. सहजतेने समन्वयता साधता येते.

पाकोळी बालवाडी

मार्च महिन्याची सुरुवात 'होळी रे होळी, तुझी माझी आई करते पुरणाची पोळी' या गाण्याने झाली. दि. १० मार्चला शाळेत शिवजयंती साजरी केली. शिवराय आणि त्यांच्या मावळ्यांची वेशभूषा करून आलेल्या बालचमूंना सौ. मनीषा जाधव ताईंनी शिवछत्रपती महाराजांची गोष्ट सांगितली. बालवाडी प्रशिक्षण वर्गाची विद्यार्थिनी सौ. स्नेहल पाटणे व वर्गशिक्षिका प्रीती जाधव यांनी गोंधळ सादर केला. दि. ११ मार्चला नैसर्गिक रंग वापरून रंगपंचमी, दि. २१ मार्चला गुढीपाडव्याला वर्गात गुढी उभारून तिचे पूजन केले. दि. २८ मार्चला या महिन्यातील मुलांचे वाढदिवस तर दि. ३० मार्चला रामनवमी साजरी करण्यात आली.

लहान गटातील मुले परिपाठ, खेळ, गाणी, गोष्टी यात रमतात. शाळेचे, ताईंचे, स्वतःचे पूर्ण नाव सांगतात. मोठ्या व मधल्या गटात मुलांचा अभ्यास सुरू होता. वर्गात कपडे धुणे, भांडी घासणे, ओली भेळ करणे, जेवणाच्या ताटाभोवती सुशोभन करणे, रांगोळीत रंग भरणे, कळत नकळत वजाबाकी व बेरीज करणे, तोलफळीचा खेळ या सर्व पाठात मुले उत्साहाने सहभागी झाली.

अभिनंदन

विज्ञान तंत्रज्ञान फिरत्या प्रयोगशाळेच्या माध्यमातून संपर्कात असणारी खेड-राजगुरुनगर येथील न्यू इंग्लिश स्कूल, लांडेवाडी, ता. आंबेगाव, जि. पुणे या शाळेची इयत्ता ९ वी मध्ये शिकत असलेली विद्यार्थिनी

कु. आराध्या सतीश देवरे

हिची ISRO YUVIKA Young Scientist Programme 2023 साठी निवड झाली.
या परीक्षेसाठी संपूर्ण भारतातून १,४४,५५५ विद्यार्थी सहभागी झाले असून
त्यापैकी निवडलेल्या ३५० विद्यार्थ्यांमध्ये आराध्याची निवड झाली.

उत्थान विभाग

दि. ८ मार्चला महिला दिनानिमित्त प्रियदर्शनी अभ्यासिकेत मुलांनी क्राफ्ट पेपर पासून शुभेच्छा कार्ड तयार करून आपल्या आईला महिला दिनानिमित्त शुभेच्छा दिल्या.

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या जयंती निमित्त विभागातील तीनही भागात दि. १२ ते दि. १८ मार्च या कालावधीत शिवसप्ताह साजरा झाला. त्यामध्ये मुलांच्या चित्रकला, बोधकथा, निबंध या स्पर्धा व शिवचरित्र वाचन, शिवरायांच्या जीवनावर आधारित प्रश्नमंजुषा घेण्यात आली.

◆ मार्गदर्शन / समुपदेशन केंद्र : दि. ८ मार्च महिला दिनानिमित्त महात्मा फुले भागातील अभ्यासिकांसाठी पालक सभा घेण्यात आली. या पालक सभेला उत्तम प्रतिसाद मिळाला. मुलांना चांगल्या सवयी लावण्यासाठी कोणत्या गोष्टी कराव्यात तसेच मोबाईलचा योग्य वापर याविषयी हेमांगी ताईंनी पालकांशी संवाद साधला.

नवा संकल्प, नव्या संस्कार वर्गाची सुरुवात

नवीन वर्षाचे संकल्प, विभाग समितीच्या सहमतीने ठरविल्यानंतर कामाचा विस्तार गुणवत्तापूर्वक व्हावा म्हणून भवानी पेठ येथे भवानीमाता मंदीरात नवीन संस्कार वर्ग सुरु करण्यात आला. याच भागातील नवीन कार्यकर्ता जोडला गेला. मुलांच्या आवडीचे खेळ, कृती उपक्रम, अभ्यास अशा सर्वांची सांगड घालत हा वर्ग स्थिर करण्यात विभाग नक्कीच यशस्वी ठरेल.

युवा विभाग : हरिश्चंद्रगड सहल

दि. ३१ मार्च ते दि. २ एप्रिल या कालावधीत श्री. सतीश बिराजदार यांच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या सहलीची सुरुवात ज्ञापुंच्या स्मृतीस अभिवादन करून व त्यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून झाली. श्री. निलेश धायरकर यांनी हरिश्चंद्र गड सहल का आणि कशासाठी याविषयी संवाद साधला. श्रीमती पुष्पाताईंनी काही आठवणी सांगत सर्व युवांना सहलीसाठी शुभेच्छा दिल्या. शुक्रवारी किल्ला सर करून कार्यकर्ते शनिवारी पहाटे उपासना आणि प्रबोधनासाठी तयार झाले. घोषणांच्या आवाजांनी दंडगोल, ध्वजयुद्ध अशा मर्दानी खेळांनी गड दुमदुमून गेला. सहल पालक श्री. विलास कुलकर्णी यांनी गणेश गुहा येथे 'आपले जीवित ध्येय' या विषयावर तर कोकण कड्यावर श्री. जितेंद्र कोठारी यांनी 'आठवणी ज्ञापुंच्या' या विषयावर संवाद साधून युवकांना प्रेरणा दिली. रात्र कार्यक्रमात पद्य मंजुषा घेण्यात आली. पसायदानाने या दिवसाचा समारोप झाला. दुसऱ्या दिवशी सर्वजण सहा वाजता तारामती शिखरावरती पोहोचले. उपासनेनंतर सूर्योदयाच्या रम्य आणि शांत वातावरणात विलास सरांनी वर्धिनीच्या प्रार्थनेचा अर्थ मुलांना सांगत रोजच्या जगण्यात प्रार्थना कशी आचरावी हे पटवून दिले. आठवणी आणि प्रेरणा घेऊन परतीच्या प्रवासाला सुरुवात झाली.

अभिनंदन

कलानगरी कोल्हापूर मराठी फिल्म फेस्टिव्हलमध्ये

- सर्वोत्कृष्ट साहस दृश्य - चित्रपट - विसर्जन
- सर्वोत्कृष्ट विनोदी अभिनेता - चित्रपट - ईमेल फिमेल
- सर्वोत्कृष्ट नृत्य दिग्दर्शन - चित्रपट - ईमेल फिमेल

असे पुरस्कार
स्वामी विवेकानंद शाखेतील युवक
श्री. योगेश जाधव
यांनी दिग्दर्शित केलेल्या चित्रपटांना मिळाले.

नेतृत्व शाखा आयोजित मुलाखत

विकसित व्हावे, अर्पित होऊनी जावे । या वर्धिनीच्या ध्येयपंक्तीप्रमाणे स्वतःला विकसित करण्यासाठी कसे प्रयत्न करायचे याचा वस्तुपाठ असणारे श्री. अजय नाईक यांच्या मुलाखतीचा कार्यक्रम युवक शाखेच्या निमित्ताने दि. १८ मार्चला आयोजित करण्यात आला. गुरुवार पेठेत एका चाळीत राहणारा सामान्य मुलगा इथपासून सुरू झालेला प्रवास आज SKF Factories चे युरोपचे प्रमुख इथपर्यंत येऊन पोहोचला आहे. या प्रवासात आलेल्या असंख्य अडचणी आणि त्यावर अजय नाईक यांनी केलेली यशस्वी मात सर्व उपस्थित युवकांना प्रेरणा देणारी ठरली.

लातूर अभ्यास दौरा

शाखा, युवा, उत्थान विभागाच्या कार्यालयीन कार्यकर्त्यांचा अभ्यास दौरा दि. १४ ते १६ फेब्रुवारी या कालावधीत झाला. लातूरमधील जन-आधार सेवाभावी संस्थेच्या कामाची ओळख कार्यकर्त्यांनी करून घेतली. संस्थेचे अध्यक्ष श्री. संजय कांबळे यांनी 'कचरा व्यवस्थापन' या विषयात भरीव काम केले आहे. चिंतनशील, कृतीशील, विचारवंत, पद्मभूषण, ध्येयतपस्वी डॉ. अशोक कुकडे यांच्याशी झालेल्या संवादातून विवेकानंद हॉस्पिटलच्या स्थापनेपासून आजपर्यंतच्या झालेल्या विस्ताराची माहिती कार्यकर्त्यांना मिळाली. भटक्या विमुक्तांसाठी पालावरची शाळा, रोजगार अशा विषयांवर अनेक वर्षे झोकून काम करणारे श्री. नरसिंग झरे यांची भेट व त्यांचे अनुभव कथन कार्यकर्त्यांना प्रेरणा देणारे ठरले.

श्रद्धांजली

- संस्थेच्या हितचिंतक, देणगीदार, उत्तम वक्त्या **सौ. संध्याताई साबणे** यांचे आजारपणामुळे दुःखद निधन झाले.
- 'स्व'-रूपवर्धिनीचे उपाध्यक्ष श्री. उदयभाई गुजर यांचे लहान बंधू, विंग गावातील ज्येष्ठ उद्योजक **श्री. संदेशभाई भानुदास मेहता (गुजर)** यांना देवाज्ञा झाली.

परमेश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.
वर्धिनीचा परिवार या सर्वांच्या कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहे.